YARIM ELMA

İÇİNDEKİLER

YARIM ELMA

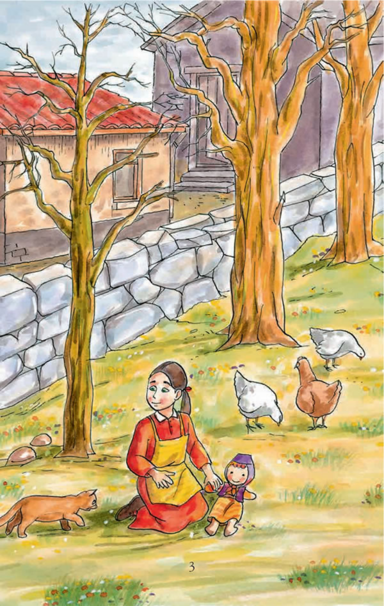
Bahçemizde birkaç meyve ağacı vardı. Bu ağaçlardan benim en çok sevdiğim, elma ağacıydı.

Çünkü bu elma ağacı, diğer meyve ağaçlarından daha küçüktü. İncecik bir gövdesi vardı. Ben sadece ona tırmanabiliyordum. Oyunlarımı, bana ait olan bu ağacımın altında kurardım.

Vaktimin çoğunu sürekli bu ağacın etrafında geçirmemden dolayı bizimkiler ağacımın adını Ayşen koymuştu. Ayşen denince artık herkes neden bahsedildiğini anlıyordu. Ağaca bu ismi babam vermişti. Çünkü, "Ayşe nerede?" sorusunun cevabı çoğu zaman, "Elma ağacının yanında." oluyordu. Onun için babam, bu duruma kestirme bir isim bulmuştu.

Bu ağacı çok sevdiğimi herkes iyi biliyordu. Arkadaşlarıma sürekli ağacımdan bahsediyordum. Son zamanlarda en sevdiğim arkadaşım Hatice'nin, Ayşen'i kıskandığını hissetmeye başlamıştım. Doğrusu arkadaşımın bir ağacı kıskanması biraz garibime gitmişti. Ne zaman ağacımdan konu açsam Hatice:

– Sonuçta bir elma ağacı işte. Bilmeyen de büyükannenden bahsediyorsun zannedecek, diyordu.

Ben Hatice'yi de çok sevdiğim için ona, ağacımın elmaları olgunlaştığında onları beraber toplamayı teklif ettim. İlk başta biraz tereddüt etse de sonunda teklifimi kabul etmişti. Beni mutlu eden bir olayı, arkadaşımla paylaşmak çok hoşuma gitmişti. Artık benimle birlikte Ayşen'in kırmızı elmalarını

merakla bekleyen biri daha vardı. Bahar yaklaştıkça ağacımın çiçek açacağı günleri merakla bekliyordum.

O bahar, Ayşen çiçek açınca âdeta geline benzemişti. Diğer ağaçlarla birlikte bahçeye mis gibi kokular yayıyordu. Gün geldi, ağacımın çiçekleri tomurcuklandı. Bu tomurcuklarla birlikte içimdeki sevinç ve heyecan da büyümeye başlamıştı.

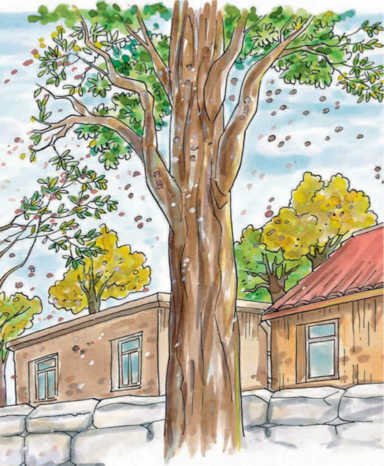
Ayşen'in çiçekleri dökülmeye başladığında çok ağlamıştım. Ağlamamın sebebini öğrenen annem, bir yandan gözlerimdeki yaşı siliyor, bir yandan da beni teselli ediyordu:

– Benim güzel kızım, çiçekler dökülüyor diye neden ağlıyorsun? Bu çiçekler tomurcuğa dönüşecek. Tomurcuklar da zamanla büyüyüp kıpkırmızı elma olacak.

– Ama anne, hiç çiçek kalmıyor ki ağacımda.

Tomurcuğa ne dönüşecek? Yoksa çiçeklerden sonra yapraklar da mı dökülecek?

– Hayır, benim nazlı kızım. Daha önceki baharlarda da görmüş olmalısın. Her meyve ağacının çiçekleri dökülür. Ama sonunda Allah, bize ne kadar güzel meyveler yedirir. Hatırlasana Ayşen'in etrafındaki kiraz ve ayva ağaçlarını. Onlar da her yıl çiçek açıp meyve vermiyor mu? O zaman hiç böyle yapmamıştın.

Annem haklıydı. Benim bu davranışım biraz komikti galiba. Çünkü annem, benimle konuşurken bir yandan da gülümsüyordu. Ama ben, daha önce hiçbir meyve ağacını Ayşen'i izlediğim gibi izlememiştim ki. Öylesine bakmıştım demek ki ağaçlara.

Odama gidip sakin kafayla düşünmeye çalıştım. Gerçekten de meyve ağaçları önce çiçek açıyordu. Sonra da çiçekler dökülüyor ve iki üç ay içinde meyveler olgunlaşıyordu.

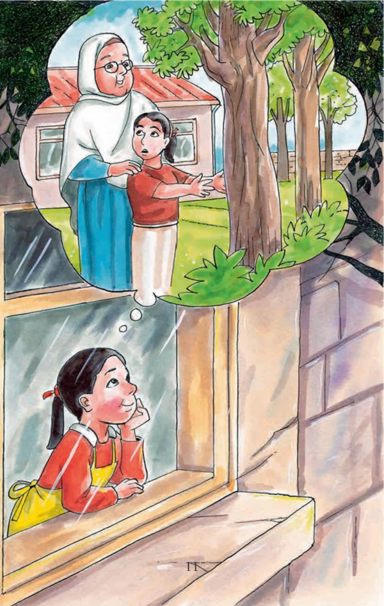

Güzel kokulu bir çiçek, daha sonra dalın ucunda harika bir meyve oluveriyordu. Aklım bir türlü almıyordu bu durumu. Ağaç, çiçek, tomurcuk ve meyve… Hepsi de çok tatlı ve sulu sulu meyveler…

Geçenlerde anneannemlere gittiğimizde ona da sormuştum bunları. Gerçi aklımda böyle bir soru yoktu. Sonra bahçede gördüğüm erik ağacı bana bunları düşündürdü:

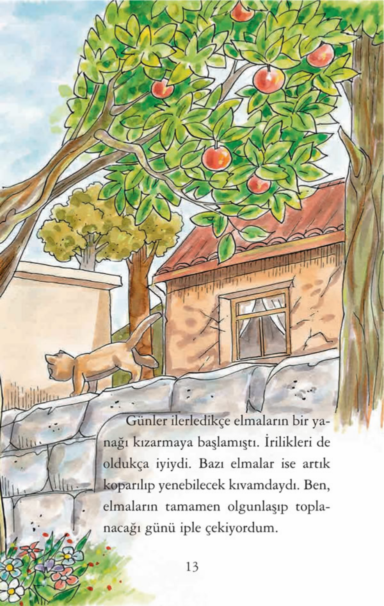
– Anneanne, meyveler nasıl oluyor böyle çeşit çeşit, demiştim.

– Yavrum, Allah kara topraktan her şeyi yaratıp bize veriyor işte. Toprağın içine hangi tohumu atarsan onu bitiriyor. Aynı toprak, çeşit çeşit ağaçları yeşertiyor. Yüce Mevlâ nelere kâdir, demişti.

Bir süre sonra Ayşen'in dallarında elmalar belirmeye başlamıştı. Artık her gün bahçeye çıktığımda ağacımdaki elmaların ne kadar büyüdüğünü gözlemek benim için ayrı bir zevk olmuştu. Her sabah yanına gidip Ayşen'e bakıyor ve ona su veriyordum.

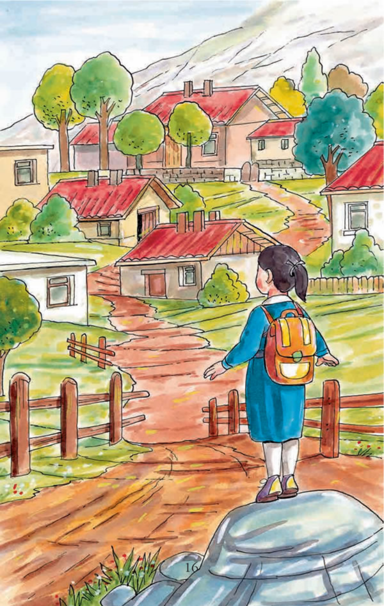
Günler ilerledikçe elmaların bir yanağı kızarmaya başlamıştı. İrilikleri de oldukça iyiydi. Bazı elmalar ise artık koparılıp yenebilecek kıvamdaydı. Ben, elmaların tamamen olgunlaşıp toplanacağı günü iple çekiyordum.

Ağaca kendim çıkabildiğim için de bu işi kendim yapmak istiyordum. Elmaları toplarken Hatice de bana yardım edecekti. Birimizin yerde kalıp kendisine atılan elmaları yakalaması gerekiyordu. Tabi yakaladığı elmaları da sepete koyması. Ayşen, benim ağacım olduğuna göre yerde kalma görevi Hatice'nin olmalıydı. İşin bu kısmını daha Hatice'ye söylememiştim.

Elmaları Hatice ile birlikte toplamak istediğimi henüz kimseye söylememiştim. Sadece Hatice ve ben böyle yapacağımızı biliyorduk. Sabahları okula giderken kızaran elmalara göz kırparak yoluma devam ediyordum.

Okul yolunda arkadaşlarla buluşana kadar hep Ayşen oluyordu aklımda. Arkadaşlarla konuşurken elmaları kısa süreli de olsa unutuyordum. Ama okula gelip de Hatice'yi görünce elma ağacım tekrar aklıma geliyordu.

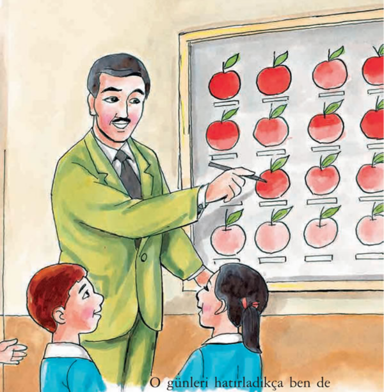

Köyümüzde evimizi tepeden gören bir yer vardı. Burası okulumuzun yolu üzerindeydi. Sabah okula giderken ve akşam eve dönerken oradan evimizin bahçesine bakmak hoşuma gidiyordu. Çünkü oradan bahçemize bakarken Ayşen'in dallarındaki kırmızı kırmızı elmalar sanki bana gülücük atıyor gibi duruyordu. Ben de yolun kenarında duran büyükçe bir kayanın üzerine çıkarak elmalarımı seyrediyordum. Yapraklar kımıldadıkça elmalar, al yanaklarını gösteriyorlardı. Bu elmaların hepsi benimdi. Kırmızı yanaklı ve sulu elmalar.

Aslında buradan sadece bizim evin değil köyümüzün görünüşü de çok harikaydı. Köyün yukarılarında bir dağımız vardı. Dağdan sürekli serin hava gelirdi köyümüze. Kışın en soğuk fırtınalar da o taraftan eserdi. Sebebini bilmiyorum, ama bu dağ bana huzur veriyordu. Kendimi köyümde güvende hissetmeme vesile olurdu.

Bana güven veren şeylerden biri de okumayı öğrenmek olmuştu. Hatırlıyorum da birinci sınıftayken okumamız hızlandıkça öğretmenimiz, duvardaki panoda asılı olan elmalarımızı boyayarak kızartırdı. Her çocuğun bir elması vardı. Kimi elmalardaki kızarıklıklar diğerlerinden fazla olurdu. Her gün o panonun başına geçip kimin elması daha çok kızarmış diye bakar dururduk.

O günleri hatırladıkça ben de ağacımdaki kızarmayan elmalara, "Dersinize çalışmıyor musunuz yoksa al yanaklılar?" diyerek takılıyordum. Onlarla konuşmak çok hoşuma gidiyordu.

Artık elmaların tamamen olgunlaştığı günlerden biriydi. Teneffüslerden birinde Hatice'ye verdiğim sözü hatırlayarak ona şöyle dedim:

– Bu hafta sonu elmaları toplamaya ne dersin?

– Aa, demek toplanacak zaman geldi. Seve seve gelirim. İnşallah cumartesi günü yağmur yağmaz.

– İnşallah. Pazartesi arkadaşlara da birer elma getiririz ne dersin?

– Tabi ki, elmalar zaten senin.

Sonra okuldan çıkıp arkadaşlarımla yürümeye başladık. Haticelerin evinin yol ayrımına gelince Hatice bizden ayrıldı. Zaten her zaman böyle yapardı. Ben diğer arkadaşlarımla yolumuza devam ettim. Derken evimizi gören tepeye gelmiştik. Her zamanki gibi buradan bizim eve doğru bakınca bir de ne göreyim?

Gözlerime inanamamıştım. Âdeta donup kalmıştım. Hemen koşarak eve yöneldim. Peşimden arkadaşlarım:

– Ayşe dur, ne oldu? Neden aniden koşmaya başladın, diye bağırıyorlardı.

Ama ben, hiç birini duyacak durumda değildim. Evin bahçesinden içeri girer girmez Ayşen'e baktım. O, sanki üstü başı dağılmış, elbiseleri yırtılmış, saçı başı karışmış bir çocuğa benziyordu.

Yapraklarının çoğu dökülmüştü. Dallarında da hiç elma kalmamıştı. Bu nasıl bir şeydi? Kendimi, başımdan aşağı bir kova soğuk su dökülmüş gibi hissettim. Gördüklerimin bir rüya olmasını çok istedim. Kendimi onun yerine koydum. Ona yaklaştım ve:

– Canın çok yanmışa benziyor. Sana bunu kim yaptıysa ona hesabını soracağım. Sen üzülme sakın. Ben sana su ve gübre vereceğim. En kısa zamanda eski hâline döneceksin, dedim ve artık gözyaşlarımı tutamayarak ağlamaya başladım.

Ayşen'e sarılmış hıçkıra hıçkıra ağlıyordum. Hem onun meyvelerini kendi ellerimle toplayamamıştım hem de elmaları her kim toplamışsa ağacıma çok zarar vermişti. Bahçedeki diğer elmaların da toplandığını bir zaman sonra fark ettim.

Zavallı Ayşen'in dallarının çoğunun uçları kırılmıştı. Biraz kendime geldikten sonra koşarak eve gittim. Anneme:

– Ayşen'e ne oldu, diye sordum hiddetle. Annem elmaların toplandığını bildiği için:

– Hiç, ne yapacağız kızım ağacına. Sadece bahçemizdeki meyveleri bir işçiye toplattık. Adamcağızın acelesi varmış zaten. Bir çırpıda toplayıverdi elmaların hepsini, dedi.

– İyi ama Ayşen'in elmalarını ben toplayacaktım. O benim ağacım değil mi? Neden bana sormadınız, neden?

– Kızım bilmiyorduk böyle bir niyetinin olduğunu. Hem sen bize böyle yapmak istediğini hiç söylemedin ki?

– O işçi ağacımı mahvetmiş. Dallarını kırmış. Meyvelerini toplamamış sanki ağaca dayak atmış, dedikten sonra tekrar ağlamaya başladım.

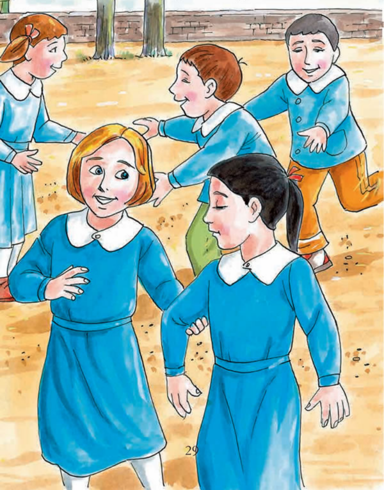

Annem, uzun süre beni teselli etmeye çalıştı. Ama ben o akşam kimseyle konuşmadım. Ertesi gün bize gelen Hatice de durumu öğrenince neredeyse benimle birlikte ağlayacaktı. Ama o, benden daha soğukkanlı davrandı. Beni teselli etmeye, benimle oyunlar kurmaya çalıştı. Fakat Ayşen, bir an bile aklımdan çıkmıyordu.

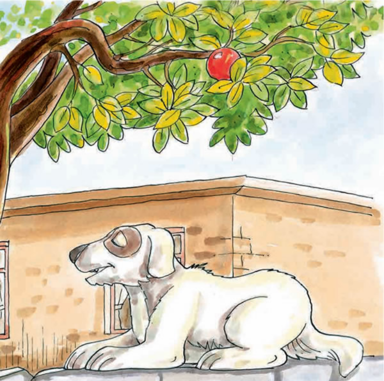
Aradan iki hafta geçmişti. Ben yine bütün boş vakitlerimi ağacımla geçirmeye başlamıştım. Bir akşamüzeri güneş batarken ağacımın

altında kitap okuyordum. Bir ara yorulup kedilerin uykudan uyanırken yaptığı gibi kollarımı yukarıya kaldırarak ağacıma doğru baktım.

O sırada yaprakların arasından gözüme bir kızıllık ilişti. Sonra göz yanılması olduğunu zannederek bu kızıllığı önemsemedim. Ama bu durum kafama takılmıştı. Aynı dikkatle bir daha baktım. Gerçekten de bir kızıllık vardı dalların arasında.

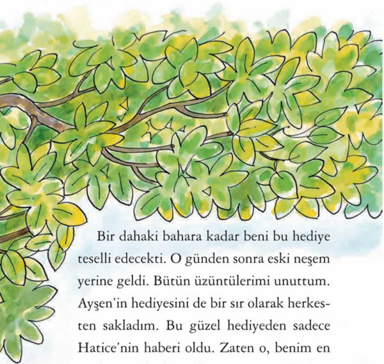

Hemen ayağa kalktım ve kızıllığa biraz daha yaklaştım. Kafamı sağa sola gezdirerek gördüğüm şeyden emin olmak istedim. Evet, evet gördüğüm şey kocaman, kırmızı bir elmaydı. Kitabımı yere koyarak hemen ağaca tırmandım. Kıpkırmızı bir elma, sanki Ayşen'in eliyle Allah'ın bana sunduğu bir hediyesiydi.

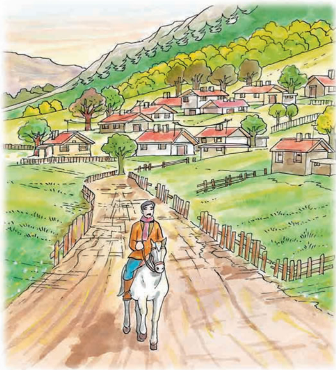
Kırmızı elmayla birlikte ağaçtan indiğimde çok sevinçliydim. Çünkü ağacımın dalından son elmayı ben koparmıştım. Bu kocaman elmayı birilerine gösterip mutluluğumu paylaşmak istedim. Fakat bu fikirden vazgeçip daha iyi bir fikir düşünmeye başladım. Aklıma ilk gelen Hatice oldu.

Bu elmanın yarısını onunla paylaşacaktım. Hava kararana kadar bir kolumu Ayşen'e dayayarak elmama baktım. Kırmızı bir toptu sanki. Bu düşünceyle eve giderek elmamı çantama sakladım.

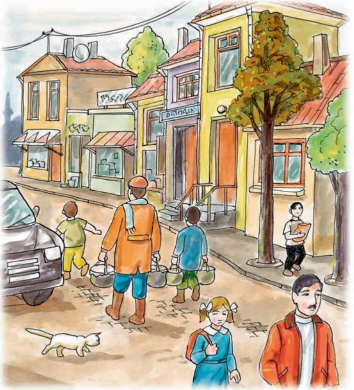

Bir dahaki bahara kadar beni bu hediye teselli edecekti. O günden sonra eski neşem yerine geldi. Bütün üzüntülerimi unuttum. Ayşen'in hediyesini de bir sır olarak herkesten sakladım. Bu güzel hediyeden sadece Hatice'nin haberi oldu. Zaten o, benim en sevdiğim arkadaşımdı.

BEYAZ MİSAFİRLER

Kasabaya yakın bir köyümüz vardı. Kışın çok kar olursa köy ile kasaba arasındaki bu yol kapanırdı. Kasabadan ihtiyacı olanlar yürüyerek ya da atlarla oraya ulaşırdı.

Güzel havalarda ise kasabaya varmak çok kısa sürerdi. Babam hemen her hafta kasabaya giderdi. Bazen beni de götürürdü.

Çok şirin olan kasabamızın sokaklarında dolaşmak çok hoşuma giderdi. Babamla kasabaya indiğim günlerden biriydi. Peynir, süt ve yoğurtlarımızı sattığımız tüccarların olduğu bir sokağa girmiştik.

Yaşlı tüccarlardan biri babama gökyüzünü göstererek:

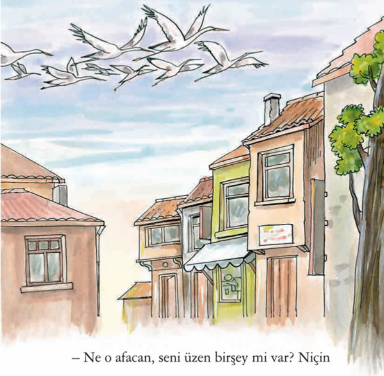
– Bak, bu yıl da geldi mübarekler. Yaz geldi anlaşılan. Bakalım etrafı bıraktıkları gibi bulabilecekler mi, dedi.

Babam da başını göğe kaldırarak sadece:

– Zavallılar, deyiverdi.

Ben, hemen elimdeki yükleri yere koyarak gökyüzüne baktım. Bu konuşmanın sebebi, havadaki leyleklerdi. Acaba tüccar amca ve babam onlarla ilgili ne demek istemişti? Hele kafam babamın, "Zavallılar!" sözüne çok takılmıştı. Neden babam öyle demişti ki leylekler için?

Beni bir düşüncedir aldı gitti. Oysa kasabaya gelirken çok mutlu ve heyecanlıydım. Babam da bendeki bu hâli fark etmiş olacak ki eve dönerken:

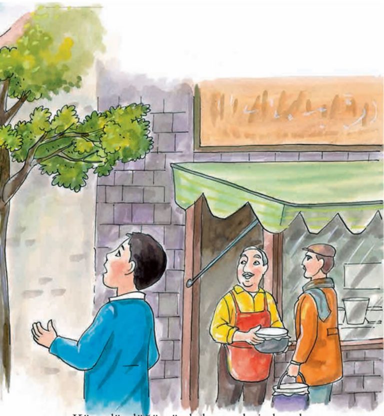

– Ne o afacan, seni üzen birşey mi var? Niçin böyle durgunlaştın, diye sordu.

Ben sadece:

– Hiiç, dedim.

Ama kafam leyleklere takılıydı. Sebebini anlayamıyordum, ama leyleklerle ilgili kötü şeyler olacakmış gibi geliyordu bana.

Köye döndüğümüzde bazı evlerin bacalarında leylekler gördüm. Evimizin bahçesinde bilyalarımla oynarken bir leylek de bizim armut ağacına kondu. Galiba oraya yuvayapacaktı. Geçen sene de aynı ağacın dalına bir leylek

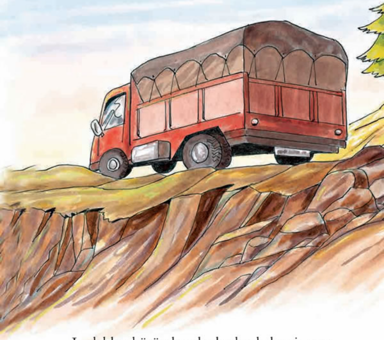
ailesi yuva yapmıştı. Bu senekiler aynı leylekler miydi, bilmiyorum. Onları izlerken birden babamın onlara neden "Zavallılar!" dediğini anlar gibi oldum.

Kısa bir zaman önce köyümüzün yukarısına bir maden fabrikası kurulmuştu. Fabrikanın zehirli suları bizim köyün çayına karışıyordu. Son

zamanlarda çaydaki balıklardan yiyip zehirlenenler olmuştu. Bu olaylardan sonra kimse çaydan balık yakalamıyor ve yemiyordu. Leylekler de en çok bu çayın balıklarını avlayarak besleniyorlardı. Acaba bizim köye gelen bu uzun bacaklı uzun gagalı dostlarımız şimdi ne yapacak?

Leylekler, bütün bu olanlardan habersiz, yaz mevsimini müjdeleyen lak laklarıyla her seneki gibi etrafa neşe saçıyorlardı. Bütün bunlar, maden taşıyan bir kamyonun arkasından bakarken aklıma gelmişti.

Bu duruma bir çözüm bulmamız gerekiyordu. Leyleklerin ölmemesi için arkadaşlarımla

bir şeyler yapmalıydık. O gece gözüme uyku girmedi. Leyleklerin öleceğini düşündükçe içim sıkışıyordu. Bir an önce bu durumu arkadaşlarıma da anlatmalıydım.

Ertesi gün evleri dolaşarak arkadaşların hepsini topladım. Leylekleri bekleyen tehlikeleri onlara bir bir anlattım. Eğer bir şey yapmazsak beyaz dostlarımızın hepsinin öleceğini söyledim. Sonra hep birlikte bu duruma bir çözüm düşündük ve geçici de olsa bir çözüm bulduk.

Artık oyunlarımızı çayın kenarlarında oynayacak, suya yaklaşan leylek olursa onu kovalayacaktık. Sonra köyü dolaşıp bir sayım yaptık. Kimi elektrik direklerinin başında, kimi evlerin bacalarında, kimi de ağaçlarda olmak üzere köyümüzde tam yirmi leylek ailesi vardı.

Düşündüğümüzü yapmaya başlamıştık. Artık oyunlarımızı çay kenarında kuruyorduk. Hep birlikte çayın kenarına gelemeyeceğimiz zamanlarda ise nöbetleşe çayın kenarında beklemeye başladık. Topumuz suyun içine kaçacak olursa sudan çıkar çıkmaz ayaklarımızı bol suyla yıkıyorduk. Öyle yapmazsak bir süre sonra bacaklarımız kızarıyor ve yanmaya başlıyordu.

Oyun oynarken suya yaklaşmak isteyen bir leylek görürsek onu hemen kovalıyorduk. Böylece o leylekler çayın, fabrikanın yukarı tarafında kalan kısımlarında avlanmak zorunda kalıyordu. Yediği balıklar zehirli olmadığı için, ne kendisi ne de yavrular ölüyordu.

Günler böyle geçmeye başlamıştı, ama tedirginliğimiz geçmiyordu. Çünkü ne kadar

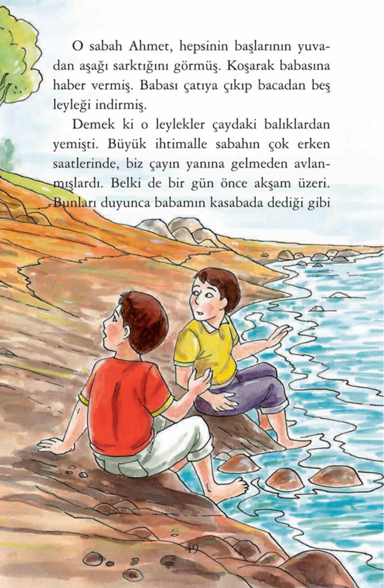

gayret etsek de sürekli çayın kenarında bulunamıyorduk. Gerçi çayda artık çok balık kalmamıştı, ama yine de korktuğumuz şey her an gerçekleşebilirdi.

Bir sabah Ahmet, çayın kenarına ağlayarak geldi. Kötü bir şey olduğunu hepimiz anlamıştık. Ahmetlerin evinin bacasına yuva yapan leylek ailesinde üç yavruyla birlikte beş leylek yaşıyordu.

O sabah Ahmet, hepsinin başlarının yuvadan aşağı sarktığını görmüş. Koşarak babasına haber vermiş. Babası çatıya çıkıp bacadan beş leyleği indirmiş.

Demek ki o leylekler çaydaki balıklardan yemişti. Büyük ihtimalle sabahın çok erken saatlerinde, biz çayın yanına gelmeden avlanmışlardı. Belki de bir gün önce akşam üzeri. Bunları duyunca babamın kasabada dediği gibi

benim de ağzımdan "Zavallılar!" kelimesi çıktı. Böyle derken de gözyaşlarıma engel olamadım.

Öğleye doğru ölen leylekleri çayın kenarına getirdik. Oyun alanımıza yakın bir yere hepsini yan yana gelecek şekilde gömdük. Hepimiz ağlıyorduk.

O günden sonra her gün bütün yuvaları

dolaştık. Çayın kenarındaki nöbetimize ara vermeden devam ettik. Bütün leylekler göç edene kadar ölen başka leylek olmadı. O yaz, köyümüz on dokuz leylek ailesini misafir etmişti.

Bizim duyarlılığımız, büyüklerimizi harekete geçirdi. Onların çabalarıyla o sene fabrikaya arıtma tesisi kuruldu. Böylece çayımızın suyu eskisi gibi tertemiz akmaya başladı.

SÖZLÜK

arıtma: Temizleme, saf hâle getirme.
çaba: Gayret, çok çalışma.
çay: Dereden biraz büyük olan akarsu.
Kâdir: Her şeye gücü yeten anlamına gelen, Yüce Allah'ın isimlerinden biri.
kasaba: Köyden büyük, ilçeden küçük yerleşim yeri.
kestirme: Kısa yol, patika.
kıskanmak: Sevgide veya kendisiyle ilgili şeyde başkasından üstün durumda olmayı istemek.
pano: Etrafı çerçeveli, üzerine resim, ilân vb. şeyler asılan büyük düz yüzey.
sayım: Sayma işini yapma.
soğukkanlı: Olayları heyecanlanmadan karşılayan kişi.
tedirgin: Rahatı, huzuru kaçmış.
teklif: Kabul edilmesi için sunulan fikir.
tereddüt: Kararsızlık, duraksama.
teselli: Acı bir olayı unutturmaya çalışma, acısını hafifletme.
tomurcuk: İlkbaharda bitkilerin küçük, açılmamış hâli.
tüccar: Alım satım işi yapan kişi.
vesile: Sebep olan, aracı.
zavallı: Acınacak durumda bulunan.